

Raportul este disponibil online pe
<http://www.eumap.org>

Pentru mai multe informații:
Florin Moisa, tel. 0722948163, fax 0264
420470, e-mail fmoisa@romacenter.ro

Comunicat de presă

Copiii romi nu trebuie să rateze startul!

București și Budapesta, 5 iunie 2007 – Institutul pentru o Societate Deschisă dă publicității astăzi volumul „Acces Egal la Educație de Calitate pentru Romii din România” în București. Acest volum a fost elaborat în cadrul EUMAP – *European Union Monitoring and Advocacy Program* al Institutului pentru o Societate Deschisă (Open Society Institute) și este o analiză exhaustivă a indicatorilor educaționali de bază, precum și a principalelor bariere și constrângeri care împiedică romii din România să obțină acces deplin la educație de calitate. În 2007, anul european al egalității de șanse, majoritatea copiilor romi din România continuă să fie discriminați, izolați sau excluși din procesul de educație. Cu toate că Guvernul român a adoptat o serie de strategii și legi anti-discriminare menite să schimbe această situație, politicile și programele rămân doar parțial puse în practică - acestea sunt principalele concluzii incluse în acest raport de monitorizare care însumează peste 150 de pagini.

Raportul conturează o imagine îngrijorătoare despre excluziune. Deși numărul de romi care se înscriu la școală este în continuă creștere (de la 138.000 în 1990 la 250.000 în 2007), continuă să persiste diferențe semnificative în educație. Conform datelor Barometrului Incluziunii Romilor (Fundatia Soros România, 2007), 23% dintre romi nu au frecventat niciodată școala (comparativ cu 2% ne-romi), 27% au absolvit doar patru clase (11% ne-romi) iar 33% au absolvit opt clase (doar 24% ne-romi). În timp ce 95% dintre romi nu au absolvit liceul, 60% dintre ne-romi se află în această situație. Datele Recensământului din 2002 arată, de asemenea, că 25,6 % din populația romă este nu știe să scrie și să citească, comparativ cu 2,6 % pentru populația totală cu vârstă de peste zece ani. Toate aceste elemente duc la concluzii îngrijorătoare pentru șansele viitoare de integrare profesională ale romilor.

Volumul subliniază și discriminarea directă și indirectă practică în sistemul școlar. Cu toate că segregarea în educație este interzisă în mod expres, unii copii romi mai sunt încă separați de ceilalți copii români, peste 13% dintre ei studiind în școli sau clase separate. “Nu a fost încă implementat un proces de desegregare care să vizeze nu doar separarea fizică a elevilor, ci și percepțiile negative și teama de ambele părți ce acompaniază integrarea” declară Florin Moisa de la Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi, unul dintre autorii raportului.

Sărăcia este un alt factor care contribuie la reducerea șanselor copiilor romi. Mulți părinți romi reușesc cu greu să facă față costurilor implicite ale educației, cum ar fi: rechizitele, hainele, hrana și transportul. Tot din motive pecuniare, alții aleg să-și trimită copiii la școlile speciale, unde știu că elevii primesc sprijin material și educațional.

De asemenea, raportul menționează importanța formării cadrelor didactice pentru a lucra cu elevi proveniți din medii diverse și pentru a valorifica dimensiunea interculturală. Conform Cătălinei Ulrich, lector la Facultatea de Psihologie și Științele Educației a Universității București și co-autor al raportului, “Cadrele didactice au acum acces la diverse oportunități de formare, unde pot

învăța cele mai noi și eficiente metode și abordări educaționale. Dar, odată întorși în clase, au nevoie de mult mai mult sprijin pentru a pune în practică eficient aceste strategii educaționale”.

Raportul evidențiază și unele aspecte pozitive înregistrate în România, printre care se numără activitatea rețelei informale a Inspectorilor Școlari pentru educația romilor și programele multianuale PHARE privind îmbunătățirea accesului la educație pentru grupurile dezavantajate implementate de Ministerul Educației și Cercetării. Un alt exemplu de succes este acela al ONG-ului (Centrul Romilor Amare Romentza) care a inițiat Proiectul Asistentului de Învățător Rom. Însă fără sprijinul autorităților locale, care ar trebui să continue finanțarea acestor activități, rezultatele bune obținute până în acest moment riscă să se piardă. Autorii raportului cer Guvernului României să se implice în susținerea acestui proiect cu impact pozitiv, precum și a altor proiecte de succes inițiate de activiștii din ONG-uri, de la nivelul comunităților locale.

Șaptezeci de recomandări de politici incluse în raport specifică în detaliu cum ar putea Guvernul României să amelioreze capacitatea structurilor centrale și locale de a implementa strategii în domeniul educației. Multe dintre acestea subliniază importanța colectărilor de date în vederea conceperii unor politici bine documentate. În prezent, chiar și estimările oficiale cu privire la proporția romilor din România sunt neconcludente la scară largă. Fără mecanisme prin care să se monitorizeze consecvent frecvența școlii și rezultatele școlare ale romilor în comparație cu media populației majoritare, este puțin probabil ca implementarea politicilor în domeniul educației să progreseze.

2007 este declarat anul european al egalității de șanse egale pentru toți. Totuși, această inițiativă va rămâne o altă promisiune nerealizată atâta timp cât guvernele naționale vor aborda cu șovăială una dintre cele mai flagrante forme ale inegalității din Europa – segregare și calitate scăzută în educație pentru romi. Sprijinirea copiilor de astăzi va asigura viitorilor adulți romi mijloacele de care au nevoie pentru a avea acces la piața locurilor de muncă și pentru a participa activ și constructiv la dezvoltarea societății românești.

Note către toți editorii

Monitorizarea *Accesului Egal la Educația de Calitate pentru Romi* este un proiect multi național ce acoperă cele nouă țări care participă la Deceniul Incluziunii Romilor 2005-2015. Monitorizarea este realizată prin intermediul Programului UE de Monitorizare și Advocacy (EUMAP) al Institutului pentru o Societate Deschisă (OSI), în colaborare cu Programul de Sprijin Educațional al OSI (ESP) și Programului de Participare a Romilor (RPP). Partenerii locali din ONG-uri alături de experți au condus cercetarea în fiecare țară. Textul complet al raportului în limba engleză și traducerea sunt disponibile pe <http://www.eumap.org>. Mai multe informații despre OSI sunt disponibile pe <http://www.soros.org>.

Raportul pentru România a fost pregătit în colaborare cu:

- Florin Moisă, raportor, Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi
- Cătălina Ulrich, specialist în educație, lector Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea București
- Mihaela Gheorghe, cercetător, activist rom, consultant independent
- Madalin Morteau, cercetător, Romani CRISS
- Mihai Surdu, consultant educațional